

Befejeződik a parlamenti nagy vita.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) A szerdai napon a szanálási vita előreláthatólag befejeződik, csütörtökre pedig a részletes vitán is túl lesznek. Ez annak a tárgyalásnak a következménye, amelyet Almásy László gróf folytatott Szilágyi Lajossal és Hegymegi Kiss Pállal. A szocialistáknak is volt más oldalról tárgyalásuk, melynek eredményeképpen a szocialisták kijelentették, hogy nem akarják az időt nyújtani, a parlamentből nem vonulnak ki és szavazni is fognak, miután kilátásba helyezték nekik, hogy egyes kérésük a kormány részéről meghallgatásra talál. Az utolsó szónok holnap Szilágyi Lajos lesz, utána fog következni a miniszterelnöki expozé, csütörtökre befejeződik a részletes vitát és minden valószínűség szerint ezután a nemzetgyűlés megkezdődik a húsvéti szünetet.

Ujabb hír Rakovszky belügyminiszter távozásáról.

Rakovszky Iván belügyminiszter, mint ismeretes, a betegségéből felépült és most Abáziában üdül. Távollétében Klebersberg Kunó kultuszminiszter látja el a belügyminiszteri teendőket. Rakovszky azonban aligha foglalja el újból állását. Értesülésünk szerint gróf Bethlen István miniszterelnök egyik bizalmasát dr. Puky Endre nemzetgyűlési képviselőt Miskolc város és Csongrád-Abaújmegye volt főispánját szemelte ki a belügyminiszteri székbe. Puky jelöltségét az egységspárt körében is bizalommal fogadják.

Kedvezményben részesíti a kormány a gazdákat, hogy jegybank-részvényeket jegyezzenek.

Napok óta tart a földbirtokosság vezetőinek tanácskozása a kormánnyal, hogy a gazdák résztvehessenek a létesítendő Magyar Nemzeti Bank részvényeinek jegyzésében. A részvények értékét ugyanis effektív nemes valutában kell befizetni, ez pedig nem igen áll rendelkezésükre a gazdáknak. Már pedig a jegybankra vonatkozó javaslatot április 20-ig törvényesítik. A kormány azonban mindenképpen hozzá akarja jutni a gazdákat a részvényjegyzés lehetőségéhez. Ezért a szövetkezetekből és a nagymalmokból alakított tőkecsoport után a kormány nemes valutáért akarja eladni a gazdák még meglevő gabonájának egy részét. Az eladást lebonyolító tőkecsoport a gabona átvétele és a jegyzett részvények egyidejű lekötése ellenében előlegezné a szükséges valutamennyiséget. A

kormány minden eszközzel a gazdák segítségére siet és arra törekszik, hogy a gabona eladási ára a világgpiaci gabonárából induljon ki. A részvényjegyzés sürgettségére való tekintettel az OMGE és a Mezőgazdasági Kamarák a legközelebbi napokban propagandát indítanak meg, hogy a gazdák résztvegyenek a jegyzésben.

Kereskedők és iparosok részvény-vagyonszerzése, részvénytársaságok kényszerkölcsöne.

A pénzügyminiszter vagyonszerzéséről szóló jelentésének főbb intézkedései a következők: A kereskedők, áruháztulajdonosok és ipari üzemek áruháztulajdonosai az 1923. év végén mutatkozó értékek alapján 10.000 aranykoronáig fél százalékos, ezenfelül 10 százalékos emelkedő vagyonszerzést fizetnek. Ez a maximális 10 százalékos ötmillió aranykorona értékű áruháztulajdon után fizetendő. Az 1921. évi vagyonszerzési törvényes rendelkezései szerint befizetett összegeket oly módon számolják el, hogy a befizetett összeget a befizetés hónapjára megállapított kulcs szerint aranykoronára fogják átértékelni. A befizetés időpontját a pénzügyminiszter rendeleti uton állapítja meg.

A részvénytársaságokat és szövetkezeteket kölcsönnyújtásra kötelezheti a miniszter és a kölcsönösszeg nagyságát az 1923. évi részvény- vagy üzletészlethez képest állapítja meg. A tőzsdén jegyzett részvényekkel bíró vállalatok részvénytőkéjüknek két százalékos, a tőzsdén nem jegyzett vállalatok pedig a rájuk már kivetett vagyonszerzési szorzóssal kötelesek fizetni kölcsön címén. A vagyonszerzés fizetésére megállapított határidő után alakult részvénytársaságok és szövetkezetek részvényei, illetve üzlet-részei névértékének két százalékos kell fizetni kölcsön címén. A kölcsönt 1925 január 1-én kezdődő öt félévi részletekben kell fizetni.

A Heinrich-párt értekezlete.

A Nemzeti Polgári Párt ma este rendkívül látogatott ülést tartott. Schiffer Miksa ismertette az illetékügyet, rámutatott azokra a pontokra, amelyek az illetékkiszabás szerint kifogásolhatók.

Vargha Imre államtitkár válaszolt az elhangzott észrevételekre és beszéde végén felszólította Schiffer Miksát, hogy kifogásait és észrevételeit hozza írásban tudomására, hogy a honorálható részeket a módosításnál tekintetbe vehesse.

A szegedi közigazgatás kulisszái mögül.

A közigazgatási bizottság áprilisi ülése.

Szeged, április 15. (Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság kedden délután négy órakor tartotta a városi bizottsági termében dr. Aigner Károly főispán elnökeivel áprilisi rendes ülését, amelynek tárgysorozatán néhány igen érdekes ügy szerepelt.

A polgármester jelentését dr. Rack Kálmán aljegyző olvasta fel. A jelentésből kitűnik, hogy a városi főpénztárnak márciusban közel hétmillió korona volt a kiadása, bevétele pedig megközelítette a nyolcmilliót, tehát több mint egymillió korona maradvány mutatkozik. Az adóhivatal a különböző adónevekből 397 milliót, a javadalmi hivatal pedig 403 milliót vett be. A polgármesteri hivatal márciusban 29 díszpénztárt adott.

Taschler Endre főjegyző előterjesztései következtek a polgármesteri jelentés tudomásul vétele után. Korányi Frigyesnek pénzügyminiszterre történt kinevezését tudomásul vette a bizottság.

Egy gyermektartási ügy.

A főjegyző ezután Pálffy Dániel gyermektartási ügyében érkezett belügyminiszteri leiratot terjesztette a bizottság elé. Elmondotta, hogy Pálffy Dániel elvált felesége, Eisenstädter Olga annakidején a szegedi árvaszéktől kérte gyermektartási díjra való igényének és a tartási díj nagyságának megállapítását. Az árvaszék havi kétezer korona tartásdíj fizetésére kötelezte Pálffy Dánielt.

Eisenstädter Olga megelégedett az árvaszék határozatával. Felelősségében hivatkozott Pálffy Dániel eléggé fényes életmódjára, amiből azt a

következtetést vonta le, hogy nagy jövedelmekkel rendelkezik, tehát kétezer koronánál lényegesen nagyobb tartásdíj fizetésére kötelezhető. Kérte, hogy az árvaszék hivatalos nyomozással állapítsa meg Pálffy Dániel jövedelmeit és annak arányában állapítsa meg a tartásdíj nagyságát. Az árvaszéknek ezzel szemben az volt az álláspontja, hogy a nyomozás nem tartozik hatáskörébe, a beszerzett adatok szerint Pálffy Dánielnek nincsen olyan állása vagy foglalkozása, amely után fényes jövedelmet élvezne és így nem indokolt a tartásdíj felemelése.

Eisenstädter Olga ezután közvetlenül a belügyminiszterhez fordult panaszával. Elsősorban azt kérte, hogy a belügyminiszter a szegedi árvaszék mellőzéseivel egy másik árvaszéket delegáljon ügyének elintézésére, mert a szegedi árvaszék Pálffy Dánival szemben elfogult. Ezenkívül fegyelmi vizsgálatot kért a szegedi árvaszék ellen.

A belügyminiszter most döntött ebben az ügyben. A közigazgatási bizottsághoz intézett leiratában meghagyta a szegedi árvaszék ellen a fegyelmi eljárást megelőző közigazgatási vizsgálat elrendelését.

A közigazgatási bizottság a leirat értelmében a közigazgatási vizsgálatot el is rendelte s a vizsgáló bizottságba dr. Kolb Árpád pénzügyigazgatót és dr. Végman Ferenc ügyvédet küldte ki.

Dr. Bárkányi Zoltán árvaszéki elnök szólt fel ezután és bejelentette, hogy az árvaszék a szabályos eljárást már befejezte és az ügy véghatározathozatal előtt áll, de most, a határozathozatalt a közigazgatási vizsgálat lefolytatásáig

A Devizaközpont közli, hogy 100 takarékkorona árfolyama egyenlő 116 papirkoronával.

felfüggeszti. Elmondotta azt is, hogy az árvaszék önmaga nem kérhet más árvaszék delegálását ebben az ügyben, mert Pálffy Dánival szemben nem érzi magát elfogultnak, azonban Eisenstädter Olga kívánságára készséggel intézett volna ilyen értelmű felterjesztést a belügyminiszterhez. A közigazgatási vizsgálat során fellélelt ki fog derülni, hogy a szegedi árvaszéket semmiféle mulasztás nem terheli.

A hiányzó főkönyvek.

Taschler Endre főjegyző ezután egy másik fegyelmi ügyet terjesztett a bizottság elé. Elmondotta, hogy a polgármester Pillich Gyula tb. főszámvevő, az adóhivatal helyettes vezetője ellen elrendelte a fegyelmi megelőző vizsgálatot, mert az adóhivatal vezetője a polgármesterhez intézett jelentése szerint azt észlelte, hogy az adóhivatal nyomtatványraktárában lényegesen kevesebb adóhivatali főkönyv van, mint ahánynak átvételét Pillich Gyula elismerte. Az átvételi elismervényen ugyanis Pillich Gyula 147 főkönyv átvételét ismerte el, ezzel szemben csupán negyvenhét könyvet szállított be a város szerződéses vállalkozója.

Pillich Gyula megelégedett a polgármesteri határozattal, a közigazgatási bizottság azonban a főjegyző javaslatára elutasította a felelősséget, mert a vizsgálat adataiból már eddig is megállapítható, hogy felületesség esete forog fenn, ami egymagában is megindokolja a fegyelmi eljárást.

A közegészségügy.

A tisztifőorvos jelentése következett ezután. Az egészségügy — a jelentés szerint — kedvezőnek mondható, ámbar a ragályos betegségek közül a kanyaró és a roncsló toroklob emelkedést mutat. A népesség szaporodásában csökkenő a tendencia, a halálozások száma növekszik, a márciusi szaporulat alul marad a normális átlagon. A tüdővészben elhaltak száma veszedelmesen szaporodik. Márciusban mindössze 11-el növekedett Szeged város lélekszáma, a múlt havi 52-vel szemben.

Szeged közbiztonsága.

Dr. Botlka Sándor rendőrfőtanácsos jelentése szerint a közigazgatási ügyosztály márciusban 154 darab nagyobb részt Ausztria, Csehszlovákia és Romániába szóló utlevelét, a kettősbirtokosok részére pedig 56 határátlépési igazolványt adott ki. Az elmúlt hónapban rendezték a szerb hatóságokkal folytatott közvetlen tárgyalások eredményeképpen a határátlépési igazolványok ügyét, tisztázták a kettősbirtokosok helyzetét, a határszéli állatforgalom és a toloncolási ügyet. A büntügyi osztályhoz 381 feljelentés érkezett különféle bűncselekmények miatt.

A kapitányság területén az elmúlt hónapban a közbiztonsági állapot változatlanul kielégítő volt. Emelkedő tendencia mutatkozott a lopásoknál, ennek nagy részét az alkalmi ruhálopások tették ki, továbbá az öngyilkosságok. Az elmúlt hónap bűnkrónikájából egy nagyobb, az ember élete ellen és egy vagyon ellen irányult bűncselekmény emelkedik ki.

A folyton emelkedő drágaság miatt a munkásság az elmúlt hónapban is indított bérmozgalmakat. Ezek a mozgalmak rendszeres kölcsönös megegyezéssel végződtek. Munkabeszüntetés csak egy esetben történt az „Alfa” acélárugyárnál, amely cég bérjavítást követelő 35 munkását elbocsátotta.

A pénzügyigazgató, az ügyészség vezetője, a tanfelügyelő és az államépítészeti hivatal vezetője terjesztették ezután elő jelentéseiket. Valamennyi jelentést hozzászólás nélkül fogadta el a bizottság.

— Uj romboló haditalálmány. Londonból jelentik: Az angol sajtó részletesen foglalkozik Grindell Matthews tudós titokzatos találmányával, amely ugylátszik arra van hivatva, hogy az egész haditechnikát megváltoztassa. A tudós a világháború alatt az egyik találmányát 20.000 fontért adta el az angol hadügyminisztériumnak. Most olyan sugarakat fedezett fel, amelyek bizonyos körön belül minden állati és növényi életet megölnék. A sugarak hatása alatt a fémek megolvadnak, a motorok megállnak és a robbanószerek robbannak.